

บทความทั่วไป

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนโดยใช้รายงานข่าววิทยุภาคภาษาอังกฤษ : วิธีการและข้อเสนอแนะ

ปรางทิพย์ นพรัมภา

คำนำ

ในปัจจุบันนี้ การเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่มุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่หาได้รอบ ๆ ตัวในสังคมของผู้เรียนผู้สอน ทั้งนี้เพื่อให้บทเรียนต่าง ๆ มีลักษณะเป็นจริง สื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ วีดิโอ หรือโฮตทัศน์อุปกรณ์ รูปแบบต่าง ๆ เป็นที่นิยมนำมาใช้ในห้องเรียน อย่างไรก็ตาม ในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ยังขาดแคลน ไม่สามารถนำไปใช้ได้อย่างทั่วถึงในทุกส่วนของประเทศ ในบรรดาสื่อต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น วิทยุเป็นสื่อที่หาได้ง่ายที่สุด ประหยัดที่สุด และสะดวกที่สุด จากการศึกษารายงานของ Spain, Jamison และ Mc. Anany (1977) ได้สรุปผลว่า การนำวิทยุมาใช้เป็นสื่อในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสามารถขจัดปัญหาต่าง ๆ อันเนื่องมาจากการขาดแคลนทรัพยากรทั้งด้านวัสดุและด้านบุคคล นอกจากนี้แล้ว ผู้สอนสามารถรับฟังรายการภาษาอังกฤษประเภทต่าง ๆ จากสถานีที่สะดวกและเหมาะสมที่สุด

รายการภาษาอังกฤษที่ออกอากาศเป็นภาษาอังกฤษ ในประเทศไทยตามข้อมูลจาก ฝ่ายกระจายเสียงในประเทศ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

กรมประชาสัมพันธ์ กองวิทยุกระจายเสียง กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ และฝ่ายวิทยุ B.B.C. สถานทูตอังกฤษประจำประเทศไทยมีดังต่อไปนี้

1. Radio Thailand รายการภาคภาษาอังกฤษของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย รับฟังได้ที่ FM 97
2. รายการภาคภาษาอังกฤษของ อสมท. รับฟังได้ที่ FM 107
3. รายการเพลงและบันเทิง รับฟังได้ที่ FM 105
4. รายการภาคภาษาอังกฤษ รับฟังได้ที่ FM 95.5
5. Voice of Free Asia } รับฟังได้ที่ AM 1575
Voice of Free Asia }
6. B.B.C. World Service รับฟังได้ตั้งแต่เวลา 6.00-7.30 น. ทางสถานีวิทยุคลื่นสั้น 6.195 เมกะเฮิซหรือ 48.43 เมตร และรับฟังได้ในเวลา 16.00-0.45 น. ทางสถานีวิทยุคลื่นสั้น 9.740 เมกะเฮิซหรือ 30.80 เมตร

เนื่องจากในประเทศไทยมีสถานีที่กระจายเสียงเป็นภาษาอังกฤษหลายสถานี ผู้สอนจึงสามารถเลือก

สถานที่ออกอากาศได้ชัดเจนที่สุดเพื่อนำรายการมาสร้างบทเรียน รวมทั้งคำนึงถึงลักษณะของรายการประจำแต่ละสถานที่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในการเรียนการสอนในห้องเรียนด้วย

ข้อดีข้อเสียของการนำรายการวิทยุมาใช้ในห้องเรียน

Maurice Imhoof (1985 : 21-25) ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีของการนำรายการวิทยุมาใช้ในห้องเรียน ดังพอสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. ข้อดีต่อผู้เรียน

1.1 ทำให้เกิดการใช้ภาษาอังกฤษอย่างเต็มที่ รายการวิทยุ เช่น รายงานข่าวทำให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ทางภาษา ได้ใช้ความสามารถในการฟังสร้างความเข้าใจ และทำกิจกรรมที่กำหนดโดยผู้สอน

1.2 สร้างความแปลกใหม่และความมีชีวิตชีวาในห้องเรียน การที่ผู้เรียนได้รับฟังรายการวิทยุเป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งนี้ผู้สอนจำต้องจัดเตรียมกิจกรรมที่น่าสนใจเพื่อนำผู้เรียนไปสู่บรรยากาศนอกห้องเรียนแทนที่จะจำกัดให้เป็นเพียงกิจกรรมซ้ำซากในห้องเรียนดังที่ปรากฏมา

1.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้ข่าวคราวความเคลื่อนไหวของชาตินั้น ๆ เมื่อผู้เรียนฟังข่าวต่างประเทศ แม้แต่ข่าวในประเทศเกี่ยวกับชาติต่าง ๆ ผู้เรียนก็ได้เรียนรู้ถึงวัฒนธรรม นิสัยใจคอ แนวความคิด คติธรรม และจิตวิทยาของชนชาตินั้น ๆ

1.4 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเต็มที่ ผู้เรียนจึงต้องให้ความสนใจกับรายการวิทยุที่นำมาเสนอ เพื่อสามารถนำสิ่งที่ได้รับฟังมาดำเนินกิจกรรมที่กำหนดไว้ได้

2. ข้อดีต่อผู้สอน

2.1 ผู้สอนสามารถนำรายการวิทยุมาสร้างบทเรียนที่มีลักษณะจริง ซึ่งมีเนื้อหาเป็นสากล เช่น การสร้างบทเรียนจากรายการข่าวต่างประเทศ ในกรณีนี้ผู้สอนสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียนได้มากกว่าบทเรียนประเภทอื่น

2.2 ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมได้หลายด้าน ทั้งด้านการฟัง การพูด การเขียน ไวยากรณ์ ทั้งนี้คำนึงถึงระดับความสามารถและความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก

2.3 ผู้สอนสามารถสร้างบทเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปรายความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นการพัฒนาความสามารถในการแสดงความคิดเห็นควบคู่ไปกับการเรียนภาษาอังกฤษ

2.4 ผู้สอนสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน อันเนื่องมาจากความเข้าสมัยของรายการวิทยุที่นำมาใช้ ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับ “ของจริง” แทนที่จะต้องคร่ำเคร่งกับตำราซึ่งห่างไกลจากวิถีชีวิตปัจจุบันของผู้เรียน

อย่างไรก็ตาม Bruce Morrison (1989 : 14-18) ได้เสนอข้อเสียหรือข้อด้อยของการนำรายการวิทยุมาใช้ในห้องเรียน ซึ่งผู้สอนควรจะสังวรไว้เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสียของการนำรายการวิทยุมาใช้ในห้องเรียน

1. การรับฟังคลื่นวิทยุสถานีต่าง ๆ ในสถานที่ต่าง ๆ กัน อาจรับฟังได้ไม่ชัดเจนทำให้คุณภาพของเสียงไม่ดีเท่าที่ควร อันอาจเป็นอุปสรรคในการเรียนการสอน

2. การสร้างบทเรียนและกิจกรรม ทำให้ผู้สอนเสียแรงงานและเสียเวลาอย่างสูง ทั้งนี้เนื่องจากผู้สอนต้องอาศัยความสามารถของตนเองเป็นหลัก โดยไม่มี

คู่มือครูเป็นที่ปรึกษา ผู้สอนจำต้องกำหนดแผนการสอน เตรียมการสอน ทดลอง และปรับปรุงแก้ไข เพื่อประสิทธิภาพของบทเรียนนั้น ๆ

3. รายการวิทยุต่างๆ ยกเว้นการสัมภาษณ์ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ล้วนเป็นภาษาอังกฤษแบบเป็นพิธีการ เป็นภาษาเขียน มิใช่ภาษาพูดแบบสนทนาทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายงานข่าวเป็นภาษาเขียนระดับสูงที่นำมาอ่านออกอากาศ ทำให้ขาดอรรถรสเยี่ยงภาษาพูดทั่วไป เช่น อาจจะไม่มีความแทรกหรือ filler ต่าง ๆ รวมทั้งสำเนียง จังหวะเน้นหนักเบา ประโยคต่าง ๆ มีสำเนียงขึ้นลงแตกต่างจากภาษาพูดทั่วไป รวมทั้งรูปแบบไวยากรณ์บางอย่างก็แตกต่างอีกด้วย เช่น การละคำนำหน้านาม หรือกริยาบางตัว อันเป็นลักษณะของการเสนอข่าวอาจสร้างความงุนงงแก่ผู้เรียนได้

4. รายการวิทยุเป็นเพียงการเสนอข้อความ ข่าวคราว หรือข้อมูลให้ผู้ฟังได้รับรู้ ดังนั้นผู้เรียนที่ฟังรายการอยู่จึงอาจรู้สึกว่าเป็นเพียง “ผู้รับ” แต่เพียงฝ่ายเดียว ผู้สอนจำต้องจัดขบวนการและบทเรียนที่เร้าใจ เพื่อผู้เรียนได้เป็น “ผู้ผลิต” บ้าง ทั้งนี้เพื่อให้มีการสื่อสารกันระหว่างผู้รับฟังและผู้เสนอรายการวิทยุ นั้น ๆ

รายการวิทยุประเภทใดควรนำมาใช้ในห้องเรียนภาษาอังกฤษ

รายการวิทยุประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข่าวใน/ต่างประเทศ ข่าวกีฬา รวมทั้งข่าวประเภทอื่น ๆ รายการเพลง สารคดี การบรรยาย สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สัมภาษณ์ทนายปัญหา หรือแม่แต่โฆษณา สามารถนำมาสร้างบทเรียนได้ทั้งสิ้น Zhu (1984) ได้ทดลองเกี่ยวกับการนำรายการวิทยุมาใช้ในห้องเรียนในประเทศจีน และได้รายงานไว้ว่า รายการข่าวเป็นที่นิยมนำมา

ใช้ในการเรียนการสอนอย่างแพร่หลายที่สุด และมีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งนี้เนื่องจากรายการข่าวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นสิ่งสากลที่ผู้เรียนไม่ว่าจะอยู่ในส่วนใดของโลกสามารถได้รับรู้ เป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดความใคร่รู้ใคร่ศึกษา อย่างไรก็ตาม การเลือกรายการข่าวประเภทต่าง ๆ หรือวิธีการรายงานข่าวนั้น ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้สอนเองโดยผู้เขียนขอเสนอหลักการดังนี้

1. หากเป็นการเริ่มทดลองการนำข่าวมาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้เรียนที่มีความสามารถอยู่ในระดับต่ำ ผู้สอนอาจใช้ข่าวที่รายงานโดยผู้รายงานข่าวในท้องถิ่น ซึ่งมีสำเนียงและความคล่องในการใช้ภาษาระดับเดียวกับเจ้าของภาษา ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนจะเข้าใจสำเนียงของผู้รายงานข่าวในกลุ่มวัฒนธรรมของชาติเดียวกัน ภาษาเดียวกัน รวมทั้งสร้างความประทับใจแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความพยายามที่จะพัฒนาภาษาอังกฤษของตน
2. หากเป็นผู้เรียนที่มีความสามารถระดับสูง ควรใช้รายงานข่าวโดยเจ้าของภาษา ทำให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับสำเนียงที่ถูกต้องในจังหวะและความเร็วที่เจ้าของภาษาใช้ในชีวิตจริงหากผู้เรียนสามารถจับใจความสำคัญได้ จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความสามารถทางภาษาของตนเกิดกำลังใจที่จะฝึกฝนเพิ่มเติม เพื่อนำภาษาไปใช้ได้ลักษณะอื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมอะไร และทำกิจกรรมนั้นได้อย่างไร

เมื่อผู้สอนสามารถเลือกรายการที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนได้แล้ว ก็ควรจัดเตรียมกิจกรรมในชั้นแรก ผู้สอนจะต้องจัดการบันทึกรายการวิทยุขึ้น ๆ ซึ่งในบทความนี้หมายถึงรายการข่าว รายการข่าวนั้น แม้จะเป็นข่าววิทยุ แต่มีองค์ประกอบคล้ายคลึงกับข่าวหนังสือพิมพ์ อันได้แก่ พาดหัวข่าว แหล่งข่าว บทนำเกี่ยวกับข่าวซึ่งเสนอข้อเท็จจริงสั้น ๆ เกี่ยวกับข่าว ตลอดจนเนื้อข่าว ส่วนประเภทของข่าวที่จะนำมาเสนอ

นั้น ก็อาจแยกย่อยได้เป็นหลายประเภท ได้แก่ ชาวภายในประเทศ ชาวต่างประเทศ ชาวเศรษฐกิจ ชาวกีฬา ชาวศิลปวัฒนธรรม บันเทิง พยากรณ์อากาศ แม้แต่โฆษณาอันระหว่างรายการข่าว ผู้สอนอาจใช้รายงานข่าวทุกประเภทดังที่กล่าวมาข้างต้น หากผู้เรียนมีความสามารถระดับสูง แต่ผู้สอนจะต้องจัดเตรียมกิจกรรมให้เหมาะสมกับข่าวประเภทต่าง ๆ เช่น ตรวจสอบความเข้าใจข่าวในประเทศหรือต่างประเทศ การเติมการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในข่าวกีฬา การเปรียบเทียบศิลปวัฒนธรรมของชาติต่าง ๆ ซึ่งอาจได้รับฟังจากชาวศิลปวัฒนธรรม การศึกษาความเป็นไปได้ในข่าวพยากรณ์อากาศ หรือแม้แต่การแสดงความคิดเห็นคล้ายตามหรือคัดค้านเกี่ยวกับโฆษณาต่าง ๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ผู้สอนควรคำนึงถึงระยะเวลาในการเรียนการสอนแต่ละครั้งเป็นหลัก เพื่อมิให้ผู้เรียนรู้สึก “อึดแน่น” และผู้สอนเกิดความ “กระหืดกระหอบ” เกินไปในการเรียนคาบหนึ่ง ๆ

ในการเลือกบันทึกรายการเก็บไว้ใช้นั้น ไม่ควรจะบันทึกรายการล่องหน้านานเกินไปทั้งนี้เพื่อให้ข่าวนั้น ๆ เป็นข่าวสดที่ผู้เรียนจะได้รับทราบใหม่จริง ๆ โดยมีได้เรียนรู้จากหนังสือพิมพ์หรือจากรายงานข่าวภาคภาษาไทยมาก่อน ทั้งนี้เพื่อสร้างความตื่นตัว ทำให้ผู้เรียนสนใจใคร่ติดตามเนื้อหาอย่างแท้จริง

ผู้เขียนขอเสนอกิจกรรมต่าง ๆ ที่เคยทดลองและใช้ได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษดังต่อไปนี้

1. การฟัง

การนำรายงานข่าวมาใช้ในห้องเรียนนั้น จุดประสงค์แรกคือให้ผู้เรียนได้ฟัง เมื่อฟังแล้วเกิดความเข้าใจ และนำสิ่งที่เข้าใจนั้นมาทำกิจกรรม ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทาง ดังนั้นการสร้างกิจกรรมเพื่อฝึกฝน

ทักษะการฟังนั้นจึงเป็นที่นิยมที่สุด Subramanayan (1987 : 45-50) ว่าการจัดกิจกรรมนั้นควรพิจารณาจากระดับของผู้เรียน ผู้สอนอาจช่วยผู้เรียนโดยการอธิบายศัพท์ที่เป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจของผู้เรียน รวมทั้งให้คำถามล่วงหน้า เพื่อผู้เรียนจะสามารถแยกแยะลำดับความสำคัญได้ การจัดกิจกรรมการฟังนั้น อาจแบ่งเป็นหลายลักษณะ อาทิเช่น

1.1 การฟังเพื่อจับความเข้าใจ ผู้สอนอาจปูพื้นการจับใจความสำคัญของข่าวโดยการอธิบายถึงพาดหัวข่าว บทนำของข่าว ซึ่งเสนอข้อเท็จจริงย่อ ๆ ของข่าว อธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจว่า ไม่จำเป็นต้องจับประเด็นปลีกย่อยทุกประเด็น แต่จำเป็นต้องสามารถจับจุดใหญ่ใจความอันเป็นสาระของข่าวได้ ในการตั้งคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อข่าวนั้น ผู้สอนอาจตั้งคำถามหลายลักษณะตามความสามารถของผู้เรียน เช่น

หากเป็นผู้เรียนที่อ่อน อาจใช้ Yes/No questions หรือ True/False

หากเป็นผู้ที่เรียนเก่ง อาจใช้ Wh-questions เพื่อทดสอบดังต่อไปนี้

- What is happening ?
- Who is doing it ?
- Where is it happening ?
- When is it happening ?
- Why is it happening ?

ผู้สอนอาจใช้ลักษณะคำถามเป็น Multiple Choice ให้ผู้เรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องตามเนื้อหาของข่าว โดยกำหนดตัวเลือกไว้ให้ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ฟังสามารถหาคำตอบได้ระหว่างที่ฟังข่าวนั้น ๆ

1.2 การฟังเพื่อจดโน้ตย่อ ผู้สอนตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อข่าวและให้ผู้เรียนจดโน้ตย่อซึ่งเป็นคำตอบของคำถามนั้น ๆ โดยอาศัยจากเนื้อหาของข่าวที่กำหนด

ให้ฟัง ซึ่งคำถามเหล่านี้ก็เป็นจุดใหญ่ใจความของข่าว ช่วยให้ผู้เรียนจับใจความของข่าวได้ง่ายขึ้น และสามารถนำไต่ย่อยที่จดได้นั้นมาเขียนเพิ่มเติม เป็นลักษณะการเขียนรายงานเพื่อเสนอในลำดับต่อไป

2. การพูด อาจฝึกฝนการพูดเป็น 2 ลักษณะ

2.1 การฝึกออกเสียง ผู้รายงานข่าวที่เป็นเจ้าของภาษาสามารถเป็นแบบอย่างในการออกเสียงที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนได้ อย่างไรก็ตาม ผู้สอนควรชี้เปรียบเทียบภาษาอังกฤษแบบ British English และ American English เพื่อผู้เรียนสามารถเห็นความแตกต่างได้

2.2 การสร้างกิจกรรมประเภทอภิปรายออกความเห็น การแสดงความคิดเห็นเป็นภาษาพูดนี้อาจจัดเป็นกิจกรรมเสริมหลังจากที่ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการฟังแล้ว ขอยกตัวอย่างเช่น รายงานข่าวเกี่ยวกับความวุ่นวายในประเทศจีนเมื่อเร็ว ๆ นี้ สามารถนำมาจัดกิจกรรมประเภทอภิปรายออกความเห็นได้เหมาะสมที่สุด เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์นั้นอยู่ในวัยเดียวกับผู้เรียน มีสถานภาพเดียวกับผู้เรียน ความคิดเห็นตลอดจนอารมณ์ความรู้สึกของคนกลุ่มเหล่านี้ คล้ายคลึงกันนั้น เหตุการณ์นี้จึงสามารถสร้างอารมณ์ร่วมและช่วยให้ผู้เรียนได้เสนอความคิดเห็นในแง่ต่าง ๆ ได้ดี เมื่อผู้สอนให้ผู้เรียนฟังรายงานข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ในประเทศจีนแล้ว ก็อาจถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์จากผู้เรียน สาเหตุและผลที่จะตามมา ผลต่อจีนเอง รวมทั้งผลกระทบต่อนานาชาติ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนวิจารณ์นโยบายการเมืองของจีนเปรียบเทียบกับนโยบายของนานาประเทศต่อจีน คำถามเหล่านี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นโดยอาศัยพื้นฐานจากเหตุการณ์ข่าวที่เกิดขึ้น ผู้สอนควรตระหนักว่า กิจกรรมนี้มุ่งเน้นเรื่องเนื้อหาและการเสนอความคิดเห็นเป็นภาษาพูด ผู้สอนควรกระตุ้นให้เกิดความคล่องในการใช้ภาษามากกว่าความถูกต้องแม่นยำ ผู้สอนจึงจำต้องละเอียดหรือเพิกเฉยต่อข้อ

ผิดพลาดทางไวยากรณ์ และห้ามผู้สอนชี้คั้งหวะหรือแก้ไขการเสนอความคิดของผู้เรียน เนื่องจากการหยุดยั้งความพยายามที่จะใช้ภาษาที่เรียนมาในการเสนอความคิดเป็นภาษาพูด (Rivers : 1972)

อย่างไรก็ตาม การรายงานข่าวอาจมีหลายลักษณะ อาจเป็นการรายงานข่าวโดยเสนอข้อเท็จจริงล้วน ๆ หรือการรายงานข่าวที่สอดแทรกบทวิเคราะห์วิจารณ์ของผู้รายงานข่าวเอง ผู้สอนจึงอาจเลือกรายงานข่าวลักษณะที่กล่าวในลำดับหลัง เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดแยกแยะข้อเท็จจริงและการแสดงความคิดเห็นโดยอาจจกให้มีการอภิปรายและแบ่งหมวดหมู่ให้เห็นอย่างชัดเจน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และวิเคราะห์ว่าเหตุใดผู้รายงานข่าวจึงแฝงความคิดเห็นนั้น ๆ ไว้ ซึ่งก็เป็นลักษณะหนึ่งของการสร้างกิจกรรมประเภทอภิปรายออกความเห็น

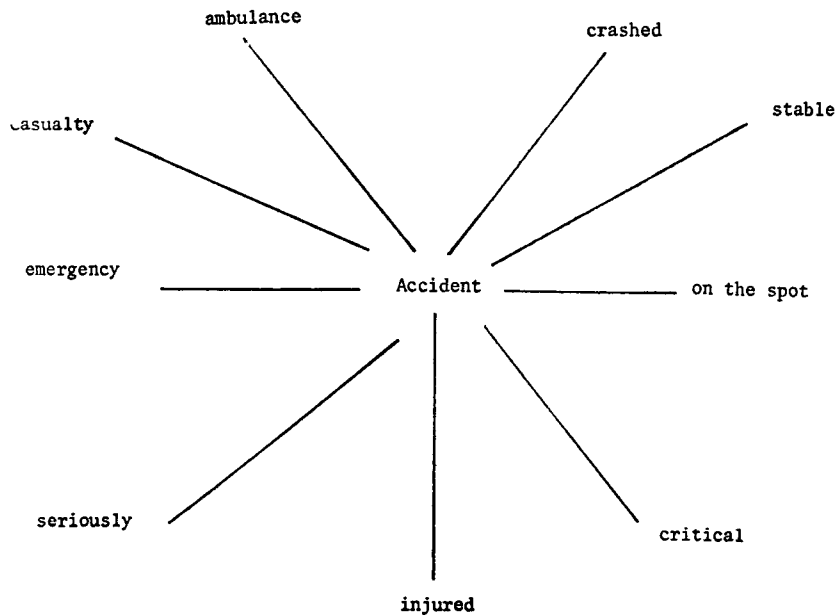
3. การเรียนรู้เรื่องคำศัพท์

3.1 เรื่องคำที่เกิดขึ้นร่วมกับคำอื่น (Collocation) Brown (1980) กล่าวว่า "Words do not occur in isolation" คำต่าง ๆ ย่อมไม่ปรากฏอยู่โดด ๆ มันย่อมเกิดขึ้นร่วมกับคำอื่น ดังนั้น ย่อมต้องเรียนรู้ลักษณะของคำที่ปรากฏอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ด้วย ดังนั้นเมื่อสอนคำศัพท์ใดกับผู้เรียนก็ควรเชื่อมโยงไปสู่การใช้คำนั้นๆ ในลักษณะต่างๆ ทั้งในรูปนาม คุณศัพท์ วิเศษณ์ หรือแม้แต่บุพบทที่ใช้กับคำนั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำศัพท์ใหม่นั้นไปใช้ในสถานการณ์อื่นนอกจากที่ปรากฏอยู่ในรายงานข่าวที่ได้ฟังนั้น

3.2 กลุ่มคำ (cluster) การสร้างกิจกรรมเพื่อสอนคำศัพท์อีกประเภทหนึ่งคือการใช้กลุ่มคำโยงไปสู่คำศัพท์ประเภทเดียวกัน เช่น กลุ่มคำศัพท์เรื่องอุบัติเหตุ มักจะปรากฏอยู่ด้วยกันเสมอ ๆ ซึ่งผู้เรียนอาจจะเคยเรียนรู้ศัพท์เหล่านั้นแล้ว แต่อยู่ในลักษณะกระจัด

กระจาย ดังนั้น การเสนอคำศัพท์ประเภทนี้อาจจะช่วย
จัดหมวดหมู่คำรวมทั้งสามารถนำมาใช้ได้จริง ๆ ไม่ใช่

เพียงรู้ความหมายเท่านั้น ยกตัวอย่างกลุ่มคำ accident
ผู้สอนอาจโยงไปสู่คำอื่น ๆ ได้ดังนี้

กลุ่ม Cinema อาจโยงไปสู่ lead role, oscar, screen,
hit, flop

กลุ่ม Popular music โยงไปสู่ pop chart, superstar,
top twenty

กลุ่ม economic โยงไปสู่ boom, slump, in the red,
invisible exports/imports

เมื่อผู้สอนสามารถโยงคำศัพท์ประเภทเดียวกัน
ให้ผู้เรียนได้ ก็จะเป็นการเพิ่มจำนวนคำศัพท์ที่มี
ประโยชน์ให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนอาจเลือกคำที่เกิดซ้ำ ๆ
กันในกลุ่มต่าง ๆ มาสร้างแบบฝึกหัดเสริมเพื่อให้ผู้เรียน
สามารถใช้คำศัพท์นั้นได้อย่างแท้จริง

4. การเขียน การจัดกิจกรรมการเขียน อาจ
แบ่งเป็นลักษณะดังนี้

4.1 การเติมคำหรือข้อความให้สมบูรณ์ ใน
กรณีที่คุณต้องการให้ความสำคัญแก่รายงานข่าวส่วน
ใดเป็นพิเศษ ก็อาจออกแบบกิจกรรมให้เป็นแบบเติม
คำหรือข้อความเพื่อให้ผู้เรียนติดตามข่าวส่วนนั้นโดย
ละเอียด และสามารถนำข้อมูลของข่าวมาเติมข้อความ
ให้ถูกต้องได้ หากกลุ่มผู้เรียนมีความสามารถทางภาษา

ระดับต่ำ อาจเป็นการเติมคำเดียวโดด ๆ ลงในช่องว่าง
หากผู้เรียนมีความสามารถสูง อาจให้เติมกลุ่มคำ หรือ
ประโยคให้สมบูรณ์ ซึ่งเป็นการฝึกฝนทั้งด้านคำศัพท์
ไวยากรณ์ ในการเติมกลุ่มคำหรือประโยคให้สมบูรณ์
ถูกต้อง

4.2 การเติมคำหรือข้อความลงในแผนที่
และการสรุปย่อความ หากเป็นรายงานข่าวเกี่ยวกับสถานที่
ที่อำเภอ ตำบล หรือประเทศต่าง ๆ ผู้เขียนอาจร่างแผนที่
ไว้ให้ แล้วให้ผู้เรียนเติมสถานที่ให้ถูกต้องโดยอาศัย
รายละเอียดจากข่าวที่เสนอให้ฟัง ยกตัวอย่างเช่น การ
ลุกฮือขึ้นประท้วงในมณฑลต่าง ๆ ของจีน การระเบิด
ของโรงงานผลิตอาวุธนิวเคลียร์ ซึ่งทำให้มลภาวะแผ่
กระจายไปในส่วนต่าง ๆ ของโลก หรือการรายงาน
พายุกรดอากาศ ในลักษณะนี้จะเอื้อให้ผู้เรียนจัด
กิจกรรมประเภทการเติมคำหรือข้อความลงในแผนที่
และเมื่อผู้เรียนสามารถระบุตำแหน่งสถานที่ได้ถูกต้อง
ผู้เรียนอาจจะเสริมด้วยกิจกรรมการเขียนสรุปย่อของข่าว
ที่เกี่ยวข้องที่ผู้เรียนได้ฟังมา ในกรณีนี้เป็นการผสม
ทักษะการฟังเข้ากับการเขียนอย่างสอดคล้องยิ่ง

4.3 การปรับปรุงแก้ไขภาษา ในส่วนนี้ ผู้สอนอาจสร้างแบบฝึกหัดซึ่งมีพื้นฐานข้อมูลจากข่าวที่เสนอให้ผู้เรียนฟัง โดยในแบบฝึกหัดนี้มีข้อผิดพลาด ก) ด้านเนื้อหา ข) ด้านไวยากรณ์ เมื่อผู้เรียนได้ฟังข่าวก็ต้องพยายามหาข้อผิดพลาดเหล่านั้นและแก้ไขให้ถูกต้องเป็นภาษาเขียนที่สละสลวย กิจกรรมนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงสิ่งที่ฟังเข้ากับสิ่งที่อ่าน และแปรรูปออกมาเป็นภาษาเขียนซึ่งเป็นการผสมผสานของทักษะทั้ง 3

4.4 การเขียนรายงานข่าว ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนทำโน้ตย่อเกี่ยวกับข่าวที่ฟังมา และนำโน้ตยอนั้นมาขยายเขียนเป็นรายงานข่าวทั้งได้กล่าวมาแล้วในเรื่องกิจกรรมการฟังข้อ 1.2 ผู้เรียนอาจรายงานข่าวสั้น ๆ หน้าชั้นเรียนหรืออาจรายงานข่าวเป็นคู่ ๆ ซึ่งถือเป็นกิจกรรมแบบคู่ โดยผู้เรียนคนหนึ่งอาจจะสอบถามเกี่ยวกับข่าวนั้น และให้ผู้รายงานข่าวได้แถลงข่าวนั้น ๆ กิจกรรมนี้เป็นการกระตุ้นให้เกิดการสนทนา มีทั้ง ผู้พูดและผู้ฟัง ซึ่งจะได้ประโยชน์จากงานเขียนชิ้นนั้น ๆ ทั้งสองฝ่าย

เมื่อผู้สอนสามารถเลือกข่าวที่เหมาะสม และกำหนดกิจกรรมไว้คร่าว ๆ ได้แล้วผู้สอนก็จะนำข่าวนั้น ๆ มาดำเนินการใช้ให้เป็นประโยชน์ในห้องเรียน ในลำดับแรกขอยกตัวอย่างการนำข่าววิทยุมาใช้ฝึกทักษะการฟัง ผู้สอนจำต้องมีจุดหมายที่แน่นอนว่า จะนำรายงานข่าวนั้นมาเพื่อพัฒนาทักษะการฟังอย่างเดียว หรือนำรายงานข่าวนั้นมาเป็นบทเรียนเพื่อก้าวไปสู่ความสามารถทางภาษาตัวอื่น ๆ อาทิเช่น การพัฒนาคำค้น คำศัพท์ หรือไวยากรณ์ เป็นต้น ผู้สอนควรคำนึงถึงทักษะอื่น ๆ ที่ควรได้รับการพัฒนาควบคู่ไปด้วย ทั้งนี้

ขึ้นอยู่กับวิจารณ์ของผู้สอนแต่ละคน โดยคำนึงถึงปัญหาและความต้องการของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

ลำดับในการจัดกิจกรรมฝึกความสามารถในการฟัง

Richards (1983 : 223) ได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับขบวนการเรียนการสอนการฟังภาษาอังกฤษ ดังนี้

1. ผู้สอนจะต้องกำหนดลักษณะรูปแบบของภาษา (discourse type) ที่ใช้ในส่วนของการฟังนั้นให้แน่นอน

2. ผู้เรียนเมื่อฟังข้อความนั้น ๆ ในกรณีนี้ เป็นการรายงานข่าว ผู้เรียนก็จะสามารถใช้ความรู้เดิมที่สังสมจากประสบการณ์มาช่วยในการทำความเข้าใจข่าวนั้น ๆ

3. ผู้เรียนสามารถสรุปวัตถุประสงค์ของผู้พูดได้ โดยอาศัยการอ้างอิงกับสถานการณ์นั้นหรือใช้ความรู้เดิมดังกล่าวข้างต้นผนวกกับความรู้ทางภาษาศาสตร์เป็นส่วนประกอบ

4. การเสนอข้อมูลแก่ผู้ฟังแต่ละครั้งจะเสนอทีละน้อยสะสมอยู่ในความทรงจำระยะสั้นเพื่อผู้ฟังจะได้จดจำและตอบโต้ได้ถูกต้อง

จากหลักการข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นว่า การสอนการฟัง ควรกำหนดรูปแบบของภาษาเป็นลำดับแรก จากนั้น จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการฟังว่าเป็นการฟังเพื่อจับใจความหลัก หรือฟังเพื่อตีความหมาย ในกรณีที่เป็นการฟังรายงานข่าว ผู้เรียนต้องจับให้ได้ว่า ข่าวนั้นเป็นข่าวประเภทใด มีความหมายอะไร และมีความมุ่งหมายอย่างไรเป็นลำดับแรก ส่วนการวิเคราะห์หรือพิจารณาปลีกย่อยองค์ประกอบแต่ละส่วนอาจจะดำเนินการในลำดับต่อไป

วิธีการและขั้นตอน

เพื่อให้กิจกรรมสอดคล้องกับหลักการดังกล่าว ผู้เขียนขอเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับขั้นต้น โดยยกตัวอย่างจากรายงานข่าวเกี่ยวกับการเดินขบวนของนักศึกษาในฮ่องกงประจำวันจันทร์ที่ 29 พฤษภาคม 2532 ดังนี้

Hong Kong (Reuter, AP)- Half a million people marched through Hong Kong yesterday, giving a ringing endorsement of China's pro-democracy movement despite the apparent defeat of reformist Communist Party leaders in Peking.

The march, that stretched for eight km through the streets, crowned a week of unprecedented popular rallies in the British colony.

Professionals, students, shop workers and officials joined the march beneath banners demanding democracy in the colony's giant northern neighbour and mocking hardline Premier Li Peng.

In Taiwan, an estimated 20,000 people demonstrated in the country's two largest cities yesterday to support the democracy movement in China.

About 10,000 students, movie stars and retired servicemen, shouting slogans supporting the mainland students, marched in a park in downtown Taipei, carrying banners proclaiming "Inseparable blood relationship and "long live freedom and democracy."

"The students in Peking are fighting for the future of all Chinese," veteran actor Sun Yueh told the gathering in a speech.

In the United States, about 500 protesters demonstrated outside the Chinese consulate in Los Angeles and about 300 people gathered in St Paul, Minnesota, to support the protests in China.

ขั้นตอนที่ 1 ให้ผู้เรียนได้ฟังข่าวนี้ และระบุว่า เป็นข่าวประเภทใด เช่น ข่าวในประเทศ ต่างประเทศ ข่าวการเมือง ข่าวกีฬา หรือ

ข่าวบันเทิง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกฝนความสามารถในการแบ่งประเภท ลักษณะรูปแบบ ของภาษาที่นำมาใช้ สำหรับข่าวที่เสนอมาให้ผู้เรียนก็ต้องระบุให้ได้ว่า เป็นข่าวการเมืองต่างประเทศ

- ขั้นตอนที่ 2**
- ผู้เรียนทำนายเนื้อหาของข่าว
  - ผู้เรียนฟังข่าวอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบว่าการทำนายข่าวนั้นถูกต้องหรือไม่
  - ผู้เรียนฝึกเขียนพาดหัวข่าว โดยอาศัยเนื้อหาความจากข่าวที่ได้ฟังมา

ในขั้นตอนนี้ ผู้เขียนได้ใช้ประสบการณ์ของผู้เรียนในการสร้างความเข้าใจข่าวนั้น ๆ โดยไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับรายละเอียดปลีกย่อยของข่าว นอกจากนั้นผู้เรียนยังได้ฝึกทักษะย่อย คือ การหาหัวข้อเรื่องของข่าวนั้น ๆ ว่าเป็นการเดินขบวนของจีนในฮ่องกงเพื่อสนับสนุนนักศึกษาในจีน ดังนั้น พาดหัวข่าวของข่าวจึงควรเป็น Huge March in HK for Peking Students

- ขั้นตอนที่ 3** การฝึกหัดเรียงลำดับเหตุการณ์ แยกเหตุและผล รวมทั้งหาความเชื่อมโยงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในข่าวนั้น

ในลำดับนี้ ผู้สอนอาจจัดกิจกรรมเพื่อตรวจสอบความสามารถในทักษะปลีกย่อยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เช่น ผู้เรียนอาจต้องกรอกตาราง หรือแผนผังเรียงลำดับเหตุการณ์ หรือแผนภูมิแสดงเหตุและผลที่เกี่ยวข้องต่อกัน

จากข่าวที่ยกตัวอย่างข้างต้นเกี่ยวกับการเดินขบวนประท้วง ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนลำดับเหตุการณ์ของการประท้วง ซึ่งเริ่มแรกในประเทศจีน แล้วแผ่ขยายไปสู่ชาวจีนในประเทศต่าง ๆ อาทิเช่น ฮ่องกง ไทเป

ตลอดจนรัฐต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา รวมทั้งอาจให้ผู้เรียนแสดงเหตุของการเดินขบวนในประเทศจีนเปรียบเทียบกับกรเดินขบวนในประเทศอื่น ๆ ในลำดับนี้ ผู้สอนอาจสอดแทรกกิจกรรมการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติเกี่ยวกับการเดินขบวนครั้งนี้

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาเรื่องภาษา ผู้สอนอาจสร้างกิจกรรมเพื่อฝึกฝนด้านโครงสร้างภาษา ฝึกการใช้ศัพท์ ผู้สอนอาจนำเนื้อหาเวลานั้นมาและสร้างแบบฝึกหัดเติมคำในช่องว่าง หรืออาจเขียนสรุปย่อข่าวใหม่ โดยเว้นช่องว่างให้ผู้เรียนเติมคำศัพท์ หรือไวยากรณ์ที่ถูกต้องจากข่าวที่ยกตัวอย่างข้างต้น คำศัพท์ที่ควรจะทดสอบ อาทิ เช่น คำว่า march, democracy, slogan, support, demonstrate, protest ผู้สอนควรจะผูกประโยคใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเติมคำเหล่านี้ในประโยคหรือในบทสรุปข่าวที่ผู้เขียนจัดทำไว้ให้ นอกจากนี้ ผู้สอนก็อาจอธิบายเกี่ยวกับลีลาการเขียน รวมทั้งไวยากรณ์ การแยก main-verb จาก participle phrase เช่นในประโยค “About 10,000 students, movie stars and retired servicemen, shouting slogans supporting the mainland students, marched in a park in downtown Taipei ซึ่งผู้เรียนจะเห็นโครงสร้างภาษาลักษณะนี้แทบจะตลอดข่าวบทนี้ ผู้สอนควรจะนำประโยคเหล่านี้มาอธิบายเกี่ยวกับการใช้ main verb

ขั้นตอนที่ 5 ผู้เรียนร่วมกันผลิตข่าววิทยุ โดยได้เนื้อหาจากการทำนายข่าวในขั้นตอนที่ 2 ผนวกกับโครงสร้างภาษาที่เรียนมาในขั้นตอนที่ 4 กิจกรรมในลำดับนี้เป็นการเสริมสิ่งที่เรียนมาในขั้นตอนต่าง ๆ ให้แน่นขึ้น และเป็นการผสมผสานทักษะการฟังเข้ากับทักษะอื่น ๆ

บทสรุป

จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำบทเรียนจากรายงานข่าววิทยุนี้ ผู้เขียนขอยืนยันว่าผู้สอนภาษาอังกฤษจะได้ประโยชน์อย่างเต็มที่ หากรู้จักนำมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับผู้เรียนของตน แม้ว่าการเตรียมบทเรียนประเภทนี้จะเหนื่อยยากมาก แต่ก็มีประโยชน์อย่างยิ่ง เนื่องจากสามารถนำมาดัดแปลงใช้ได้กว้างขวาง เป็นสิ่งที่ทันสมัยที่สร้างความกระตือรือร้นในการเรียน ทำให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับภาษาพูดจริง ๆ เป็นการเตรียมผู้เรียนให้สามารถไปแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการฟังข่าวในชีวิตจริง โดยไม่ต้องมีครูคอยกำกับให้คำแนะนำ และเป็นการผสมผสานทักษะการฟังเข้ากับทักษะอื่น ๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการฟังทั้งโดยส่วนตัว และร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ในการฟัง ไม่ก่อให้เกิดความเครียดในการทำกิจกรรม เพราะมิใช่การทดสอบใด ๆ นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งแปลกใหม่ ทำท่ายความสามารถ และทำให้ผู้เรียนได้เห็นประโยชน์ของการนำภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง

บรรณานุกรม

- Brown Dorothy F. "Eight Cs and a G. Guidelines for Vocabulary Teaching." *RELC Journal* Supplement No. 3. (1980) : 1-17.
- Imhoof Maurice. "Teaching English by Radio." *English Teaching Forum* 23 : 3. (1985), 21-25.
- Morrison Bruce "Using News Broadcasts for Authentic Listening Comprehension." *ELT Journal* 43 : 1. (1989), 14-18.
- Rivers, W. *Speaking in Many Tongues : Essays in Foreign Language Teaching*. Rowley Mass : Newbury House Inc., 1972.
- Richards J.C. "Listening Comprehension." *TESOL Quarterly* 17 : 2 : (1983), 219-40.
- Spain Jamison and Mc. Anany, eds. *Radio for Education and Development : Case Studies* (World Bank Staff Working Paper No 266) 2 vols. (Washington D.C. The World Bank (1977).
- Subramaniyan N. "The Radio News as a Resource for Language Learning." *Guidelines* 9 : 1. (1987), 45-50.
- Zhu Jiaju "Making Use of New Broadcasts." *ELT Journal* 38 : 4. (1984), 242-7.